FEBRUARI 2025

Jong023

de Haarlemse kinderkrant

MET DE KLAS NAAR DE KOEPEL

Groep 8 van de Hannie Schaftschool op de trap. "De gevangenis is heel mooi verbouwd", zegt Sansa.

Groep 7 van de Hannie Schaftschool. Jax: "Ik zou wel een nachtje opgesloten willen zijn."

Meer dan honderd jaar lang was de Koepel in Haarlem een gevangenis. Duizenden mensen zaten er opgesloten. In 2016 vertrok de laatste gevangene. De Koepel werd verbouwd. Er zijn nu werkruimtes, een restaurant en bioscoopzalen. Groep 7 en 8 van de Zandvoortse Hannie Schaftschool gingen er half december kijken.

TEKST EN KLEINE FOTO'S: JACQUELINE SCHADEE | LUCHTFOTO VAN DE KOEPEL: MILO DINKELAAR

Een gids brengt de leerlingen naar het midden van de koepel. "Vroeger stond hier een glazen hokje", vertelt hij. "Van daaruit konden de bewakers alle gevangenisdeuren in de gaten houden." Door de koepel-vorm waren er dus minder bewakers nodig. "Het nadeel van een koepel is dat het erg galmt", zegt de gids. "De muren en het dak kregen daarom een dikke laag geluids-isolatie bij de verbouwing." De klas probeert het uit. "Echo?!". Geen galm.

Even ontsnapt

Boven in de koepel zien de leerlingen een klein deurtje. Een bewaker vergat eens om dat deurtje dicht te doen, vertelt de gids. "Een gevangene zag dat. Hij stapte snel door het deurtje naar buiten. Hij kwam op de rand van het dak, op meer dan dertig meter hoogte. Hij was even vrij, maar kon nergens heen. Toen is ie weer naar binnen gegaan."

Hannie Schaft

Eén cel ziet er nog uit zoals vroeger: de cel waar Hannie Schaft in de oorlog werd opgesloten. "Hannie Schaft zat in het verzet", zegt Bojan (10). "Zij deed geheime acties tegen de Duitsers. Haar bijnaam was 'Het meisje met het rode haar'." Seb (10) wijst naar het hoofdeinde van het bed. "Hier heeft ze misschien gehuild", zegt hij.

Licht en modern

Celeste (11), Sofie (11) en Sansa (11) uit groep 8 zitten na de rondleiding in de bar van de bioscoop. Ze vonden het bezoek heel leuk en interessant, zeggen ze. Sansa: "De Koepel is heel mooi verbouwd. Het is een modern gebouw geworden met overal planten." Sofie: "Aan de buitenkant lijkt het een gevangenis, maar binnen is het heel licht en modern."

MOPPEN & RAADSELS

Een schildpad en een haas komen elkaar tegen in het bos. "Wat ben jij sloom!", zegt de haas. "Vind je?", vraagt de schildpad. "Zullen we een wedstrijd doen wie als eerste bij z'n huisje is?"
Ferre (7)

Een man rijdt met 50 kilometer per uur over de snelweg. De politie houdt hem aan. "Waarom rijdt u zo langzaam?" Dat is gevaarlijk!", zegt de agent. De man: "Ik dacht dat ik niet harder mocht. Er staat 'A50' op het bord." De agent zucht. "Dat is het nummer van de weg", zegt hij. "O jee", zegt de man. "Ik kom net van de N201…"
Tycho (12)

Mira komt de klas binnen. Zegt de juf: "Mira, ga je gezicht wassen! Ik kan zien wat je vanmorgen gegeten hebt." Mira vraagt: "Oh, wat dan, juf?" Juf: "Een boterham met pindakaas en jam." Mira: "Nee hoor, juf. Dat was gisteren."
Masha (11)

Een juwelier belt de politie en zegt: "Er is een dief in onze winkel!" De politie: "Sluit alle uitgangen. We komen er meteen aan!" Als de politie komt, is de dief weg. "Hoe kon hij ontsnappen? Je had toch alle uitgangen gesloten?", vraagt de politie. "Dat klopt", zegt de juwelier. "Maar hij vertrok via de ingang."
Dania (9)

Wat krijg je als je een lord omdraait?
Een drol!

Wat krijg je als je een drol omdraait?
Vieze handen!

Heb jij een leuke mop of een goed raadsel? Mail ze met je voornaam en je leeftijd naar redactie@jong023.nl

WOORDZOEKER

DE WOORDEN VIND JE HORIZONTAAL, VERTICAAL EN DIAGONAAL. JE MAG LETTERS MEERDERE KEREN GEBRUIKEN.

ALS JE DE OVERGEBLEVEN LETTERS IN DE JUISTE VOLGORDE ZET KRIJG JE HET ANTWOORD:

STUUR JE OPLOSSING MET JE VOORNAAM, LEEFTIJD EN SCHOOL VOOR 22 februari 2025 NAAR REDACTIE@JONG023.NL.
DE WINNAAR KRIJGT EEN BOEKENBON TER WAARDE VAN € 20,- VAN DE KENNEMER BOEKHANDEL!

V	L	E	I	S	A	T	N	A	F
O	K	A	R	A	K	T	E	R	R
O	E	J	T	A	A	L	P	O	D
R	E	W	O	O	R	D	M	P	N
L	S	T	R	I	P	U	E	A	E
E	K	A	F	T	H	S	B	G	N
Z	R	N	E	K	E	O	B	I	N
E	L	E	T	T	E	R	I	N	A
N	L	A	A	H	R	E	V	A	P
B	L	A	D	Z	IJ	D	E	L	S

BLADZIJDE
BOEKEN
FANTASIE
HUMOR
KAFT
KARAKTER
LETTER
PAGINA
PLAATJE
SPANNEND
STRIP
VERHAAL
VOORLEZEN
WOORD

ANTWOORD (1 WOORD):

De oplossing van de vorige keer was VERTROUWEN.
Dat woord werd opgestuurd door:

Karel, De Verbeelding
Anne, Ter Cleeff
Ben, Ter Cleeff
Faith en Khaled, De Piramide
Alysa, De Lindeboom
Feline, Sint Bernardusschool
Sanne, De Peppelaer
Kalle, De Werkschuit
Sebastiaan, De Ark
Freya, Liduinaschool
Noor, Veronicaschool
Misha, Rudolf Steinerschool
Timo, Rudolf Steinerschool

Alysa heeft de boekenbon van de Kennemer Boekhandel gewonnen, gefeliciteerd!

COLOFON

FEBRUARI 2025
JAARGANG 7, EDITIE 1
OPLAGE 7.500 KRANTEN

UITGEVER: STICHTING JONG023
HOOFDREDACTEUR: JACQUELINE SCHADEE
AAN DEZE EDITIE WERKTEN MEE:
WOUTER VAN AALDEREN (PUZZEL),
EDITH BIJL (CORRECTIES),
DANIËLLE ZWAGER (BEZORGING) EN ANDEREN.
VORMGEVING: ANNET POUW

Meer informatie en contact:
redactie@jong023.nl
www.jong023.nl
facebook.com/jong023.nl

Wist je dat er veel mensen meewerken aan Jong023? Fotografen, journalisten, de puzzelmaker, tekenaar, corrector, vormgever, drukker en de bezorgers. Plus heel veel kinderen, ouders, leerkrachten en de partners van Jong023!

DE NIEUWE JONG023 VERSCHIJNT DONDERDAG 6 MAART 2025

MAIL ONS

De krant van maart gaat over vriendschap, relaties, jezelf zijn en lentekriebels. Wil je iets vertellen over deze onderwerpen? Of over iets anders wat je doet, denkt of meemaakt? Mail dat naar redactie@jong023.nl. Vinden we heel leuk!

SUDOKU

3		2					8	9
	6	8		5	2	7	3	4
		9						
4					7			
	8	3	2		1	5	9	
			5					2
						2		
2	1	4	7	8		3	5	
5	3					9		8

JONG023 WORDT MOGELIJK GEMAAKT DOOR:

Partners en donateurs

Donaties zijn welkom op NL75 RABO 0335 1650 36 t.n.v. Stichting Jong023. Dank!

OSCAR EN ZIJN SLIMME KAT!

tekst en tekeningen: Alex van Koten

55

Vertel het DE BURGEMEESTER

ZIJN JULLIE BLIJ MET DE CONCIËRGE OP SCHOOL?

Bijna elke school heeft er één: een conciërge. Hij of zij zorgt ervoor dat de school netjes blijft en dat dingen die kapot zijn, worden gerepareerd. Daarnaast doen conciërges vaak heel veel andere dingen. Sommigen delen zelfs persoonlijk de Jong023 uit. Op 4 februari is de Dag van de Conciërge. Een mooi moment om deze onmisbare persoon in het zonnetje te zetten.

TEKST: FLEUR LEEFLANG | FOTO'S: JACQUELINE SCHADEE

Ben jij blij met jullie conciërge?

Burgemeester Jos Wienen
FOTO: BIBI VETH

"Jazeker! Ze helpt met allerlei dingen; ze haalt oud papier op, vult wc-papier aan, kijkt of alle kinderen op school zijn en komt helpen als er iets stuk is gegaan. Ze is in de pauze ook wel eens op het schoolplein. Dan praat ik met haar. Het is heel handig dat zij er is."

DAAN (12), DUMONTSCHOOL

"Het is een aparte meester met een eigen kantoortje. Hij zorgt ervoor dat er cadeautjes zijn met Sinterklaas en dat de kleintjes met Sint-Maarten snoep krijgen. Als er iets stuk gaat, zorgt hij ervoor dat het gerepareerd wordt. Zonder hem zouden we niet alles hebben wat we nodig hebben op school."

LAYI (11), DE GLOBE

"Onze conciërge helpt met dozen tillen, opruimen, schoolspullen regelen. Hij zorgt ervoor dat onze school netjes en schoon is. En dat we alle spullen voor schoolprojecten hebben. Ik maak nu met een vriend een afvalbak voor plastic voor in de klas. Hij geeft ons wat wij nodig hebben."

MIRAC (11), IKC VALEO

"Onze conciërge doet best veel. Hij maakt dingen schoon en repareert als er iets stuk is. Hij loopt met een grote bos sleutels door de school. Als we terugkomen van buitenspelen, is hij soms nog wat aan het repareren. Als we iets nodig hebben, dan vragen we het aan hem."

KASPER (11), OBS DE CIRKEL

"Op onze school regelen de juffen en meesters de dingen. Als er iets stukgaat, komt er iemand om het te fixen. Die persoon werkt niet op onze school. Conciërges doen vaak veel werk op scholen."

DEX (11), BERNARDUSSCHOOL

"Onze conciërge repareert dingen. Hij maakt 's morgens vroeg het schoolplein netjes. Een paar keer per week deelt hij het schoolfruit uit. Hij doet veel voor onze school. Als hij er niet is, krijgen we geen fruit."

SARA (11), IKC VALEO

"Wij hebben geen conciërge. Wel een meneer in kluskleren die helpt met verbouwen. Hij is vaak op school: zonnepanelen op het dak plaatsen, bomen snoeien op het plein. We hebben een groot schoolgebouw en er gaat altijd wel iets stuk. Het is handig om zo iemand in de buurt te hebben."

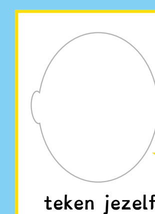
NORAH (11), BERNARDUSSCHOOL

"Wij hebben een rustige, lange klusjesman op school. Hij zorgt ervoor dat het schoolplein opgeruimd is en maakt schoon. Na school zie ik hem vaak nog bezig in het gebouw of buiten. Als hij er niet zou zijn, zou de meisjes-wc overstromen! De school zou veel viezer en kapotter zijn."

IDA (11), VRIJE SCHOOL DE LINDEBOOM

VUL ZELF IN…

En jij? Ben jij blij met jullie conciërge?

………………………………………

………………………………………

………………………………………

"Onze conciërge werd helaas ziek. Nu belt onze juf iemand als er iets stuk gaat. Sommige jongens stampen door de plassen en rennen daarna door school. Juf moet dan met een doekje alles opruimen. Ik wens dat er een nieuwe conciërge komt!"

CAITHLYNN (11), DE TALENTEN

€1140

OLIEBOLLEN VOOR EEN GOED DOEL

Siebe (6), Ollie (9), Sam (11) en hun buurmeisje Saar (12) verkochten op oudjaarsdag meer dan duizend oliebollen. Van het geld dat ze daarmee verdienden, kochten ze cadeaus voor kinderen in twee opvanghuizen. Op het Jeugdjournaal, bij Haarlem 105 en in Haarlems Dagblad vertelden ze over hun actie.

TEKST EN FOTO: JACQUELINE SCHADEE I FOTO'S ONDER: NOS JEUGDJOURNAAL.

Ollie, Saar en Sam staan op 31 december onder een witte partytent voor de voordeur op de Bloemveldlaan. Mensen uit Haarlem en daarbuiten zijn gekomen om oliebollen te halen. De kinderen doen de bollen in zakken en strepen de namen door van mensen die ze bestelden. Andere mensen kopen spontaan een zak. Hun geld gaat in een kistje. De oliebollen zijn supervers: ze worden ter plekke gebakken door ouders van de kinderen.

Gevlucht voor oorlog

Ollie vertelt hoe hij met zijn broertje, zus en buurmeisje op het idee voor de actie kwam. "Aan het begin van de kerstvakantie gingen we met mijn ouders naar het asielzoekers-centrum in Aerdenhout. Dat is een plek waar jongeren van 13, 14 en 15 jaar worden opgevangen. Die kinderen komen uit landen waar het oorlog is. Hun ouders stuurden ze op pad. Ze hopen dat ze hier een beter leven krijgen."

Niet zo gezellig

"Sommige inwoners van Aerdenhout waren niet blij toen ze hoorden dat er asielzoekers in hun buurt kwamen wonen. Ze begonnen zelfs een rechtszaak om het tegen te houden", zegt Ollie. "Dat vond ik zielig." In het huis wonen nu zes jongeren. "Het huis zag er niet heel gezellig uit. Er was alleen een tv en een pooltafel. Daar wilden we wat aan doen. We besloten om geld te gaan inzamelen voor leuke spullen."

Gratis oliebollenmix

De verkoop van oliebollen bracht meer dan €1140,- op. "We hadden weinig kosten", vertelt Maarten, de vader van Ollie, Sam en Siebe. "Albert Heijn in Heemstede deed ons alles voor het maken van de oliebollen cadeau. We hebben wel zestig pakken gebruikt!"

PlayStation

Begin januari is het zo ver. Met het kistje met daarin het verdiende geld gaan de kinderen naar Intertoys in de Cronjé. Het Jeugdjournaal loopt mee. In de speelgoedwinkel kopen ze onder meer een schaakspel en twee complete PlayStation-sets. Daarmee gaan ze naar het opvanghuis in Aerdenhout en naar eentje in Heemstede.

Koningsdag

Begeleider Dennis neemt in Aerdenhout de spullen voor de jongeren in ontvangst. Hij is superblij. "Fantastisch", zegt hij. "Heel leuk dat jullie dit wilden doen. Echt geweldig!" Saar: "Ik vond het leuk om te doen. Ik ben trots dat we zo veel geld hebben opgehaald." Met Koningsdag willen de kinderen weer gaan bakken voor het opvanghuis.

De kinderen komen met hun actie in het Jeugdjournaal van 2 januari.

Saar, Sam en Ollie doen het geld dat ze verdienen in een kistje.

Ze kopen een schaakspel en twee PlayStations voor de jongeren.

Met tassen vol speelgoed gaan de kinderen naar het opvanghuis.

"WIJ DOEN AFVAL IN DE GOEDE BAK"

Veel scholen in Haarlem en Zandvoort zijn ermee bezig: afval gescheiden inzamelen. Dat betekent dat papier en karton in de papierbak gaan, plastic bij het verpakkings-afval en fruitschillen in de gft-bak. Bij De Zuidwester staan sinds de zomer in iedere klas drie gloednieuwe bakken.

TEKST: JACQUELINE SCHADEE I FOTO'S: MIRANDA BRUINSMA

Mia (11), Bo (11), Oscar (11), Tijn (11), Herre (10) en Nora (9) zaten vorig jaar in de leerlingenraad. Zij wisten daarom als eersten dat het afval op een andere manier verzameld ging worden. Dat hoorden ze van juf Maaike. Zij begeleidt de leerlingenraad en wil de school samen met de leerlingen groener en duurzamer maken.

Samen afval rapen

Voordat de kinderen op een nieuwe manier afval gingen inzamelen, kregen ze een gastles van 'Let's do it Kids'. "We gingen in groepjes afval verzamelen in de buurt", vertelt Mia. "We telden elk stuk afval dat we opraapten. We vonden wel tienduizend stuks!" Bo: "In de gastles werd verteld welk afval waar hoort. Een nat papieren doekje moet niet bij het papier, maar bij het restafval. Anders gaat het schimmelen."

Kleintjes helpen

Tijn legt uit hoe het nieuwe inzamelen werkt. "Elke klas heeft drie bakken. Eentje voor papier, eentje voor plastic en eentje voor restafval. Restafval is afval dat niet in de andere bakken hoort. De klassendienst leegt de bakken aan het eind van de dag. We gooien het afval in de containers op het schoolplein." De hogere klassen legen ook de bakken voor groep 1, 2, 3 en 4. "Die kinderen kunnen nog niet bij de containers", legt Herre uit.

Een eigen kleur

Op de bakken staat duidelijk welk afval erin moet. Ze hebben ook allemaal een andere kleur: blauw voor papier, oranje voor plastic en grijs voor de rest. Een groenbak heeft de school niet. "We hebben geen gft-afval", legt meester Jeroen uit. Hij is de conciërge en helpt om de school schoon te houden. "Kinderen nemen fruitschillen in hun broodtrommel mee naar huis. Zo krijgen we geen fruitvliegjes."

Ook thuis

Afval scheiden is belangrijk, omdat van gescheiden afval nieuwe producten gemaakt kunnen worden. Daardoor zijn er minder grondstoffen nodig. Van oud papier kan bijvoorbeeld nieuw papier gemaakt worden. Er hoeven dan minder bomen gekapt te worden. De kinderen zijn enthousiast over de nieuwe manier van afval verzamelen. "Het kost niet veel tijd", zegt Herre. Tijn: "Het helpt ook voor thuis. Daar scheiden we het afval nu ook beter."

Mia, Bo, Oscar, Nora, Herre en Tijn met de nieuwe bakken. Deze drie staan in elke klas. Tijn: "Grijs is voor restafval, oranje is voor plastic en blauw is voor papier en karton."

Mia en Bo.

Tijn.

Herre.

Oscar.

GASTLESSEN

Team Natuur- en Milieu-educatie Haarlem (NME) helpt scholen die met afval, afvalscheiding en circulair aan de slag willen. Ze bieden bijvoorbeeld gastlessen en leskisten aan. Bel voor hulp en informatie 023 511 4702 of mail nme@haarlem.nl.

Cultuur

...met Gijsje en Stapper terug in de tijd!

NIEUWE RUBRIEK

MET GIJSJE EN STAPPER TERUG IN DE TIJD

Dit zijn Gijsje en haar hond Stapper. Ze lopen vaak samen door Haarlem en Zandvoort. Onderweg ontdekken ze wat zich hier vroeger heeft afgespeeld. Wie was Kenau bijvoorbeeld? Waarom vielen er ooit bommen op de Amsterdamse Buurt? Hoe mooi was Zandvoort voor de Tweede Wereldoorlog? En nog veel meer!

Deze maand belanden Gijsje en Stapper via drogist Van der Pigge in de geschiedenis van de Haarlemmerolie...

WIE MAAKTE DEZE STRIP?

Alex van Koten is een Haarlemse tekenaar. Hij maakt strips en cartoons voor onder andere Donald Duck, Tina en Jong023. Geschiedenis vindt hij superinteressant – vooral die van Haarlem! Zijn website: www.alexvankoten.nl.

GIJSJE & STAPPER

OP STAP DOOR DE GESCHIEDENIS

aflevering 1. Haarlemmerolie

A. J. v. d. Pigge in Droogerijen

Wacht hier maar braaf buiten, Stapper,dan ga ik bij de drogist naar binnen!

En ik blijf hier in de kou?

www.alexvankoten.nl

Heeft u misschien iets voor mijn hond? Hij heeft buikpijn.

Jazeker. Wij hebben Haarlemmer-olie! Een echt wonder-middel!

Het bestaat al sinds de 17de eeuw!

Zo lang al? Wat wonder-lijk!

Modern flesje...

Oud flesje...

C DE KONING TILLY

Over de hele wereld worden nog regelmatig de flesjes gevonden.

Dat komt doordat veel reizigers het middel meenamen tegen zeeziekte, koorts en zonnesteek. Zo werd de stad Haarlem tot in alle windstreken beroemd!

Hatchoe!

Uche kuche!

Rochel!

Beuaark!

In 1672 ontwikkelde 'schoolmeester' Claes Tilly zijn wondermiddel 'Oprechte Haarlemmerolie'.

Het recept is tot op de dag van vandaag geheim!

Omdat het zo goed verkocht probeerde men het vaak na te maken!

hiPS!

Was dit wel de echte?

Men bedacht een list!
Op het etiket stond: 'En op dat niemand bedrogen wordt teekent hij zijn brief aldus'.
Gevolgd door een regel met vreemde tekens.

Op de nepflesjes stond echter alleen de eerste regel. De zin in geheimschrift nam men niet over...

Interessant verhaal! Dat middeltje willen wij ook!

Sorry voor het wachten Stapper. Maar ik weet nu heel veel over Haarlemmerolie.

Nu heb ik niet alleen buikpijn, maar ook winter-tenen...

-Alex- 20-01-25

UIT

Elles en Ferre in de vensterbank.

NATIONALE VOORLEESDAGEN

FERRE LEEST VOOR

Ferre (7) houdt veel van lezen. Hij zit in groep 3 van de Beatrixschool en heeft twee zusjes: June (5) en Elles (1). Ferre leest op het moment graag moppenboeken. Hij weet dan ook een heleboel goeie moppen uit zijn hoofd!

TEKST: JACQUELINE SCHADEE I FOTO: WILLEMIJN SWARTE

Op een dag kwam Ferres kleine zusje Elles naar hem toe. Ze had een boekje in haar handen. Ferre snapte meteen wat ze bedoelde: voorlezen! Sinds die dag leest Ferre zijn zusjes vaak voor. Op de foto leest hij uit 'Dat komt er nou van' van Ingrid en Dieter Schubert. Een beer krijgt hierin wijze raad van een egel. Toevallig Ferres lievelingsdier.

Voorleesdagen

Van 22 januari tot en met 1 februari zijn de Nationale Voorleesdagen. Bijna iedereen vindt het fijn om voorgelezen te worden, net als Elles en June. Je hoeft alleen maar te luisteren en beleeft de mooiste avonturen. Voorlezen is goed voor je fantasie, je woordenschat en je taalgevoel. Je leert je inleven in anderen en het is nog gezellig ook.

De Bibliotheek Zuid-Kennemerland en de kinderboekhandels organiseren leuke activiteiten tijdens de Nationale Voorleesdagen. Dus kom gezellig langs in een van de vestigingen in Haarlem en Zandvoort. Wist je dat het lidmaatschap tot je 18e gratis is? Als je lid wordt tijdens de Voorleesdagen, krijg je een kleine Rinus-knuffel cadeau!

KINDERUNIVERSITEIT HAARLEM

In januari is een nieuwe groep gestart bij Kinderuniversiteit Haarlem. Twintig kinderen uit groep 7 van zes basisscholen gaan twee leuke en leerzame jaren tegemoet.

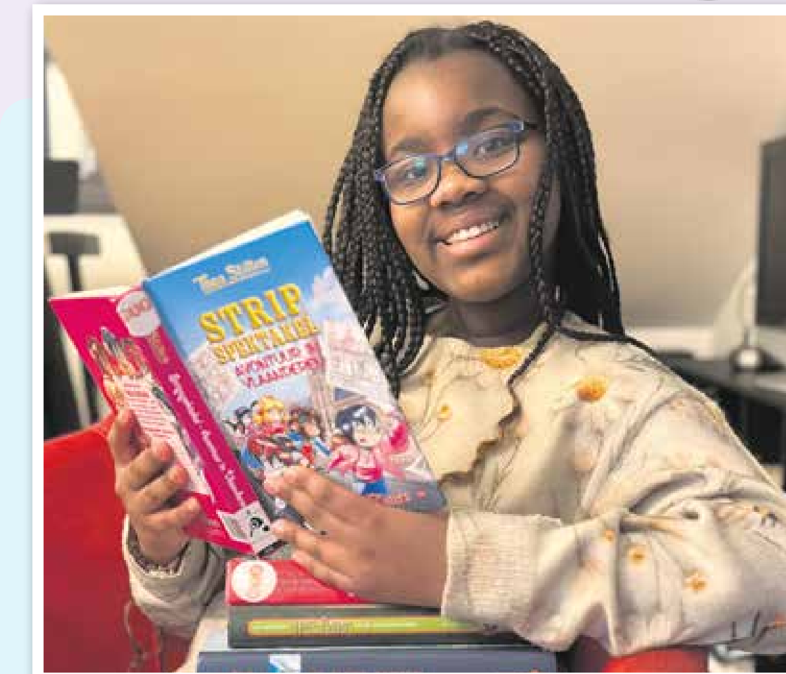
Deelnemers aan de Kinderuniversiteit maken kennis met allerlei beroepen. Van advocaat tot boswachter, van bibliothecaris tot medewerker bij Apple. "De kinderen ontdekken in die twee jaar hoe ze blij van worden en wat hun talenten zijn", vertelt 'juf' Jessica, coördinator van de Kinderuniversiteit.

De deelnemers ontmoeten elkaar om de week op zondag. De eerste bijeenkomst was zondag 19 januari. Onder leiding van SportSupport deden ze allerlei spelletjes. Zo leerden ze elkaar kennen en ontdekten ze dat iedereen ertoe doet in een groep. "We willen een fijne, veilige groep waarin iedereen elkaar respecteert", zegt Jessica.

Dit jaar volgen we in Jong023 de avonturen van Cyrina, Eric-Andrei, Neslisah, Samra, Amara, Aras, Busenur, Göksu, Hazia, Mariam, Rayne, Tygo, Miray, Sarah, Lyemar, Nasim, Yara, Beril, Oliver en Eda Naz. Zit je in groep 6 en wil je volgend jaar meedoen? Kijk op kinderuniversiteithaarlem.nl.

De eerste bijeenkomst van de Kinderuniversiteit is in de gymzaal.

GABRIELLE ♥ BOEKEN

Dit is Gabrielle (10), een echte boekenwurm uit groep 7 van de Bernardusschool. Ze leest het liefst fantasy, over feeën en aardwezens, maar verslindt ook andere verhalen. Al sinds groep 4 kan ze alle boeken van de kinderafdeling van de bieb lezen. "Het wordt steeds moeilijker om een boek te vinden dat ik nog niet ken", lacht ze.

TEKST EN FOTO: JACQUELINE SCHADEE

Gabrielle houdt ook van tekenen en van schrijven. Soms illustreert ze haar eigen verhalen. "We moesten op school een verhaal schrijven waarin de 'Woorden van de Week' voorkwamen. Ik wilde iets bijzonders doen. Ik heb toen de woorden gebruikt in een interview. Niet met gewone mensen, maar met een tuinkabouter. Bij het interview heb ik de hele kabouterfamilie getekend en ingekleurd."

Het interview met de kabouter-vader is erg grappig. Het gaat over problemen die hij heeft met de hond (die plast over de kabouterfamilie!) en over zijn dochter, die een boze haiku op haar kamerdeur heeft gehangen: 'Bemoeial zo stom/Rot op uit mijn kamer NU/Met je oude baard'. We gaan vast nog meer van Gabrielle zien en lezen!

Welzijn

Ravi: "Het buffet is heel handig!"

Nouvel: "Ik neem het liefst cruesli."

Kiki: "Ik help bij het ontbijt."

GEZOND ONTBIJTEN OP SCHOOL

Elke ochtend staat op de Gunningschool een heerlijk en gezond ontbijtbuffet klaar voor de leerlingen. Bakjes met bessen, kiwi en ananas, gekookte eieren, crackers met smeerkaas, rijstwafel met pindakaas, krentenbollen, yoghurt en nog veel meer. "Kinderen die gezond eten, zijn minder druk", legt Kiki (11) uit.

TEKST: JACQUELINE SCHADEE I FOTO'S: WILLEMIJN SWARTE

We zijn vandaag op het IKC Schoterbos, locatie De Gunning. Dit is een school voor speciaal onderwijs. Veel leerlingen wonen buiten Haarlem. Ze gaan 's morgens vroeg met een busje of taxi naar school. Sommige leerlingen hebben daardoor geen tijd voor ontbijt. Voor anderen is het ontbijt al lang geleden als ze op school aankomen. En in sommige gezinnen is er geen geld voor een gezond ontbijt.

Honger maakt boos

"Kinderen die honger hebben, worden vaak een beetje chagrijnig", vertelt juf Marjolein. "We hadden daarom altijd een noodvoorraad brood in de vriezer. Maar het is natuurlijk beter om goed te ontbijten en honger te voorkomen. We waren dan ook heel blij toen we geld van het Jeugd-educatiefonds kregen voor een ontbijt op school."

Lievelingskleur

De kinderen lopen 's ochtends met hun klas naar het ontbijt-buffet, waar ze mogen uitkiezen waar ze trek in hebben. Ze eten hun ontbijt in de klas. Elke dag helpen twee leerlingen bij het buffet. Een van hen is Kiki. Ze schenkt drinken in en zet de bakjes met yoghurt klaar. "Ik weet van veel kinderen wat hun lievelingskleur bakje is", lacht ze.

> **"Het ontbijtbuffet is ook een sociaal gebeuren. Kinderen uit alle klassen ontmoeten elkaar hier."**

Niet ziek

Nouvel (11) is gek op cruesli met yoghurt en blauwe bessen. Ravi (11) kiest liever fruit of een rijstwafel. Hij ontbijt bijna nooit thuis. "Als je thuis haast hebt, krijg je trek op school. Je pakt dan wat lekkers van het buffet. Handig", zegt hij. Kiki ontbijt wel thuis. "Als je gezond eet, krijg je vitamines binnen. Je wordt dan minder snel ziek", zegt ze.

De leerlingen mogen zelf hun bordje opscheppen.

Elkaar ontmoeten

Ook juf Desirée is blij met het buffet. Ze vangt in haar lokaal leerlingen op die te druk zijn voor de klas. "Mijn eerste vraag was vroeger altijd: 'Heb je genoeg gegeten?'. Vaak was dat niet zo. Het helpt heel erg dat kinderen nu wel genoeg eten." Het buffet is ook een sociaal gebeuren, zegt ze. "Kinderen uit verschillende klassen ontmoeten elkaar bij het buffet."

WATER IS DE WINNAAR

Wat drink jij het liefst als je dorst hebt? Limonade of frisdrank, of iets gezonds? De suikers in drankjes zijn helaas slecht voor je gebit. Je krijgt er vaak nog meer dorst van. En van al die suikers kun je ongemerkt zwaarder worden. Drink daarom water als je dorst hebt. Gezond, verfrissend en niet duur!

Hoeveel suiker zit er in pakjes drinken?

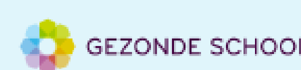
TIP

Vind je water drinken saai? Giet het dan eens in een mooi glas. Doe er ijsblokjes bij, en een schijfje citroen of sinaasappel. Feestelijk rietje erin en proost!

Deze pagina werd gemaakt met team Gezonde School van GGD Kennemerland.

HOE BEVALT JE SCHOOL?

Voor veel groepachters breekt een spannende tijd aan: ze moeten een middelbare school kiezen. Elina, Madee, Anne-Riekje en Dorus maakten die keuze vorig jaar. Ze zaten toen in groep 8 van de Koningin Emmaschool. Ze kozen alle vier voor een andere middelbare school. Hoe bevalt die? TEKST: JIP KNIPPENBURG I FOTO'S: JACQUELINE SCHADEE

Elina
Rudolf Steiner College

"Ik vind de sfeer op school heel erg gezellig en ik heb een leuke klas. De school is zoals ik hem had verwacht. We krijgen les in periodes. Die zijn erg leuk. We hebben leuke vakken. Ik zou deze school zeker aan anderen aanraden, vooral als je van creatieve dingen houdt."

Madee
Het Schoter

"De sfeer is fijn. Het voelt vertrouwd, al is de school nog groter dan ik dacht. Ik had verwacht dat mensen in de gangen me zouden aankijken omdat ik nieuw was, maar dat viel enorm mee. Ik zou deze school zeker aanraden. De lessen zijn fijn en de lokalen ook. Ze leggen alles heel goed uit. Als je de docenten of de mentor iets vraagt, geven ze vaak duidelijke antwoorden."

Anne-Riekje
Montessori College

"Het MCA is leuk! Er is een gezellige sfeer. In het begin moest ik wel even wennen. En nu, na een paar maanden, is het echt super. Ik heb leuke vriendinnen en niet alle lessen zijn uit boeken. Ik zou deze school absoluut aanraden. Het is een gezellige, kleine school. En veel docenten zijn behulpzaam."

Dorus
Mendelcollege

"Ik vind de sfeer goed. De mensen in mijn klas zijn leuk. We hebben niet zo'n grote klas. En we zijn gelijk op kamp gegaan toen we begonnen in de brugklas. Dat helpt. De school is zoals ik verwacht had: groot, maar wel gezellig. Je weet ook best snel waar alles is. Ik zou de school zeker aanraden. De sfeer is goed en we hebben naast de lessen best wat activiteiten."

ZIT JE ERGENS MEE? VRAAG HET CJG!

Vraag

Tim (8): "Ik heb een klas overgeslagen. Kinderen in mijn nieuwe klas doen serieuzer dan ik. Ze geven serieuzere antwoorden en zo. Dat vind ik lastig. Hoe vind ik aansluiting bij oudere kinderen?"

Een coach van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) beantwoordt elke maand een vraag in Jong023. Heb je een vraag? Mail redactie@jong023.nl.

FOTO: MIRANDA BRUINSMA
ILLUSTRATIE: ALEX VAN KOTEN

Elsa geeft antwoord.

LANGE LEVE ONZE VERSCHILLEN!

Hoi Tim,

Het is vast even wennen voor jou, zo'n nieuwe klas met nieuwe kinderen. En dan zijn ze ook nog een jaartje ouder dan dat jij bent.

Spannend

Natuurlijk wil je aansluiting vinden bij de kinderen in je nieuwe klas. Je wil ze leren kennen en je wil dat zij jou leren kennen. Omdat de anderen wat serieuzer lijken dan jij, weet je misschien niet zo goed hoe je dat moet aanpakken. Dat verschil tussen jullie kan een beetje spannend voelen.

Verschillen zijn niet erg

Maar ook als je verschillend bent, kun je elkaar goed leren kennen. Je hoeft helemaal niet hetzelfde te zijn om goed met iemand op te kunnen schieten. Juist als je verschillend bent, kun je het heel leuk met iemand hebben! Soms is je beste vriend totaal anders dan dat jij bent.

Iedereen is anders

Bovendien heeft iedereen meerdere eigenschappen. De kinderen in je klas zullen soms serieus zijn, maar soms ook grappig of druk. Jijzelf hebt dat vast ook wel. Ook als jij wat minder serieus bent dan je klasgenoten, kun je vrienden maken in je klas. Misschien duurt dat even. Jij moet aan hen wennen, en zij aan jou. Dus neem de tijd om elkaar te leren kennen. Wees nieuwsgierig en durf vragen te stellen. Dan zul je zien dat de anderen ook interesse hebben in jou.

En tot slot: je hoeft niet anders of serieuzer te worden. Wees gewoon wie jij bent, dan komt de rest vanzelf.

DIT ARTIKEL IS GEMAAKT IN SAMENWERKING MET

Bij het CJG werken mensen die jou en je ouders kunnen helpen met vragen over lastige dingen thuis, op school, of ergens anders. Kijk voor meer informatie op www.cjgkennemerland.nl.

Centrum voor Jeugd en Gezin

WERKEN BIJ ALBERT HEIJN VOS

VIJF VRAGEN AAN OLIVIER

Olivier haalt de melkpakken uit de doos.

Olivier (13) werkt bij Albert Heijn Vos aan de Westergracht. Hij is er acht uur per week, meestal op zaterdag. Hij vindt het er leuk en gezellig. Jong023 stelt hem vijf vragen.

1. Hoe kwam je erbij om bij AH Vos te gaan werken?
Mijn oudere broer Julius werkte er al. Hij vertelde altijd goeie verhalen. Daarom heb ik er ook gesolliciteerd. Ik ken AH Vos al mijn hele leven en woon er vlakbij.

2. Wat moet je doen?
Ik zit in de vulploeg. Ik zet de producten in de vakken. De producten die nog lang goed zijn, zet ik achteraan. Mensen moeten de producten ook makkelijk kunnen pakken. Soms mag ik de winkelwagens vanaf de parkeerplaats omhoogduwen. Dat is best zwaar. Hoe meer karretjes je in één keer omhoogduwt, hoe beter. Ik werk ook bij de emballage, dat zijn de statiegeldflessen en -blikjes.

3. Wat maakt een werkdag leuk?
We hebben een gezellige ploeg met leuke mensen. We hebben veel lol.

Weetjes over werken

Vanaf je 13e mag je zeven uur per week werken bij de supermarkt. Je verdient bij AH Vos (in januari '25) € 4,50 per uur, op zondag € 6,00 per uur.

Ben je jonger dan 13 jaar en wil je geld verdienen? Denk dan eens aan:

- Oppassen.
- Een hond uitlaten.
- 'Heitjes voor karweitjes' doen.
- Iets bakken of knutselen en verkopen op straat.
- Muziek maken op straat (let op, dat mag niet overal).

4. Leer je iets van het werk?
Jazeker! Ik leer om goed met mensen om te gaan. We moeten altijd vriendelijk en beleefd zijn. Als mensen vragen waar iets staat en ik weet het niet, zeg ik: "Het spijt me, dat weet ik niet. Ik ga het voor u aan een collega vragen." Dat gebeurt niet vaak meer, want ik weet van bijna alles waar het staat.

5. Spaar je ergens voor?
Ja. Ik wil piloot worden. Van mijn eerste verdiende geld heb ik een *flight simulator* gekocht, een stuur en een handel. Misschien ga ik daar nog meer dingen voor kopen.

"We moeten altijd vriendelijk zijn."

De winkelwagens zijn best zwaar.

SOLLICITEREN
(je zegt sollisie-teeren):
Laten weten dat je ergens wil werken. Je vertelt waarom je daar wil werken en waarom je denkt dat je daar geschikt voor bent.

Ben je 13 jaar en wil je ook bij AH Vos werken? Kijk dan op www.ah-vos.nl. Je kunt ook aan de slag op de Spoorwegstraat, de Schipholweg of de Raaks.

REKENRAADSEL
Een mango is 1 euro duurder dan een druif. Samen kosten de mango en de druif € 1,10. Hoeveel kosten de mango en de druif los?

Mail je antwoord met je voornaam, leeftijd en school naar redactie@jong023.nl en wie weet win je een prijs!

WINNAARS
Nur Nora van de Bavoschool, Karel van De Verbeelding, Alvyn van De Werkschuit en Sebastiaan van De Ark stuurden het goede woord van de quiz van december: STER. Ze mogen sokken of een boxershort uitkiezen bij AH Vos Westergracht. Meld je even bij de servicebalie.

DEZE PAGINA WERD GEMAAKT SAMEN MET ALBERT HEIJN VOS

Dania, Oebaida, Reda, Adam, Muhammed, Ishak, Youssef, Manar en Logie moedigden hun meester aan met spandoeken en vlaggen.

WEETJES
- De internationale naam voor zaalvoetbal is 'futsal'.
- De naam komt van fútbol (voetbal in het Spaans) en sala (zaal).
- Een team bestaat uit vier spelers en een keeper.
- Een wedstrijd duurt twee keer twintig minuten.

"ONZE MEESTER SPEELT IN ORANJE"

Meer dan honderd leerlingen van basisschool Al Ikhlaas gingen vrijdag 6 december naar Almere om hun gymleraar Abdessamad Attahiri aan te moedigen. Hij zit in het Nederlands zaalvoetbalteam. Oranje speelde die avond tegen Noord-Macedonië. "Ik heb zó hard geschreeuwd dat ik de volgende dag mijn stem kwijt was", vertelt Dania (10). TEKST EN FOTO'S: JACQUELINE SCHADEE

Manar (10) wilde heel lang eens naar een wedstrijd van zijn gymmeester. "Ik was heel erg blij toen ik hoorde dat we vrijkaartjes kregen. De hele klas begon keihard te juichen en te klappen", zegt hij. De wedstrijd was een voorronde voor het Europees Kampioenschap.

Spandoeken en vlaggen
In een lange stoet van auto's vertrokken de leerlingen met ouders, leerkrachten en medewerkers die vrijdag naar Almere. "We hadden toeters meegenomen en oranje vlaggen. We hadden ook spandoeken gemaakt. En er waren maskers van het gezicht van meester, met gaten voor onze ogen", vertelt Muhammed (8).

> **Dania (10):**
> **"Ik heb zo hard geschreeuwd dat ik de volgende dag mijn stem kwijt was."**

Heel hard aanmoedigen
Vanaf de tribunes moedigden de leerlingen hun meester luidkeels aan. Logie: "Elke keer als hij aan de bal was, riepen we heel hard 'Meester!!!'" Het Nederlands team speelde goed, vindt Reda: "Er werd goed gepasst. De keeper was ook goed. En er werden een paar mooie goals gemaakt."

Dankzij het publiek
De derde goal wordt gemaakt door...meester Abdessamad. Het gejuich is oorverdovend. Adam (8): "Toen meester had gescoord, liep hij naar de tribune waar wij zaten. Hij maakte met zijn handen een hartje naar ons." Oranje wint de wedstrijd met 4-0. Coach Andres bedankt de supporters voor hun steun. "Ze hebben ons heel veel energie gegeven. Ze hebben ons geholpen om deze prestatie neer te zetten", zegt hij op onsoranje.nl.

Superleuke ervaring
Na afloop zet meester Abdessamad zijn handtekening op ballen en T-shirts die de kinderen hebben meegenomen. De leerlingen zijn erg trots op hem. Oebaida (10): "Ik ben heel blij dat hij mijn meester is. Het was een superleuke ervaring!"

Abdessamad heeft gescoord. Hij maakt een hartje naar de leerlingen.

Na afloop van de wedstrijd gaat meester met zijn fans op de foto.

Basisschool Al Ikhlaas is trots op gymleraar Abdessamad.

Oebaida en Dania vonden het een superleuke ervaring.

Kort nieuws

DAG VAN DE CONCIËRGE

Ben jij blij met de conciërge op jullie school? Schrijf naar redactie@jongo23.nl waarom jullie conciërge een beker verdient en wie weet krijgt hij of zij een mooie Jongo23-mok!

Jeroen (34) is conciërge op De Zuidwester.

Leuke dingen om te doen

2 februari	Gluren bij de Buren	leuke bandjes en andere optredens van 30 minuten.
4 februari	Dag van de Conciërge	zet deze belangrijke persoon in het zonnetje!
7 februari	Warme Truiendag	trek een dikke trui aan en zet de verwarming lager.
9 februari	Geheimen van Koningshof	Kinderexcursie door de IVN.
14 februari	Valentijnsdag	verras iemand met een lief kaartje, tekening of cadeau.
15 – 23 feb	Voorjaarsvakantie	kijk voor leuke activiteiten op Kidsproof.nl/Haarlem.
26 feb - 2 mrt	Badmintontoernooi Yonex	Internationaal badmintontoernooi Yonex Badmintonplein 1.
2 – 4 maart	Carnaval	
Za 8 maart	Festival Circulair	'Repareren kun je leren' in de Haarlemmer Kweektuin.

Groeten uit Haarlem

Waar staan Eva en Adam?

Stuur je antwoord, met je voornaam, leeftijd en school voor 23 februari naar redactie@jongo23.nl en wie weet win jij een VVV-bon van €10!

Anne en Ben van de Ter Cleeff hadden het in december goed gezien: het Juttersmu-zee-um in Zandvoort.

ILLUSTRATIE: MARTIJN KÖSTERHENKE

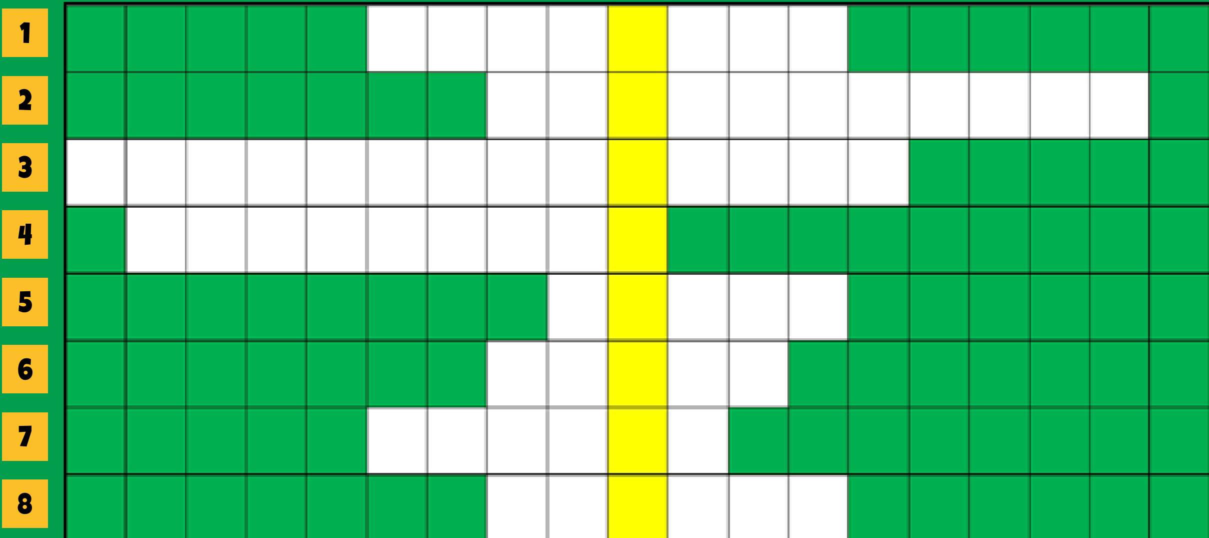
Aan dit internationale badmintontoernooi doen kinderen tot 19 jaar van over de hele wereld mee. Kom gratis genieten van de geweldige sfeer in de Degiro-hal aan het Badmintonplein. Je kunt knutselen met MooiZooi, een speurtocht doen, een bingo en nog veel meer. Zie dutchjunior.com

Jong023 PUZZEL

We verloten onder de goede inzendingen een boekenbon van Kinderboekwinkel Kiekeboek. Alleen de winnaar krijgt bericht.

Schrijf je antwoord in de witte vakjes. De letters in de gele balk vormen een woord. Mail dit woord, samen met je voornaam, je school en je leeftijd voor 22 februari naar redactie@jongo23.nl.

1. Wat zit er tegenwoordig in de kelder van de Koepel? Pagina 1
2. Welke spelcomputers kocht Ollie voor het opvanghuis? Pagina 4
3. Wat zit er in het flesje dat Gijsje bij de drogist koopt? Pagina 6
4. Wat doet Ferre voor zijn zusjes? Pagina 7
5. Wat kun je het beste drinken? Pagina 8
6. Wat verzamelt De Zuidwester in verschillende bakken? Pagina 5
7. Welke sport doet de gym-meester van de Al Ikhlaas? Pagina 11
8. Wat wil Olivier later worden? Pagina 10

De antwoorden op de vragen vind je in deze krant!

Het woord van de vorige puzzel was warme trui.

Dat werd opgestuurd door:

- Nio, De Cirkel
- Karel, De Verbeelding
- Anne, Ter Cleeff
- Ben, Ter Cleeff
- Natali, De Piramide
- Sebastiaan, De Werkschuit
- Alvyn, De Werkschuit
- Juul, De Lindeboom
- Vesper, De Cirkel
- Sebastiaan, De Ark
- Lorenzo, De Cirkel
- Willem, De Ark
- Timo, Rudolf Steinerschool
- Aryan, Liduinaschool
- Noor, Veronicaschool
- Misha, Rudolf Steinerschool

Heel goed gedaan allemaal!

Sebastiaan van De Werkschuit heeft de boekenbon gewonnen. Van harte!

De klasseprijs is gewonnen door groep 4 van de Spaarneschool. Gefeliciteerd!

Sebastiaan heeft de boekenbon van Kiekeboek gewonnen. Gefeliciteerd!

Maak de puzzel met de hele klas en win een boekenpakket van Kiekeboek!